א) עדיות פ"ד מ"ח, ב) שם ריומא עט:, ג) ולהמן ט: עדיות פ"ד מ"כן, ד) שכת מה:, כ) שם קמג. וושם מעביריןן שם קנו., ו) וועי' בתום׳ לקמן לח: ד"ה ונפחת וכיבמות מב: ד"ה סתסו. ז) שכת קנו: [וש"נ], ת) (לקמן ז:], מ) (שס), י) ולחמן ח.ז, כ) ופסחים פה. כניילן, ל) נולפנינו שם ליתאן, מ) נלקמן לו:ן, () ועירובין ו:ן, כ) וועי׳ עלמות], ע) [דף נא. חד"ה ,[16

גליון הש"ם מתגר' ובה"א לא ישחום. עיין בר"ן פרק י"ט דשנת דף נח:

> לעזי רש"י פיל"א. יעה.

מוסף רש"י

שאור בכזית. לענין כל כחה וכל ימלח (יומא עם:). מגביהין. נידים מעל השלחן, עצמות ראויין שאינו להו לנ"ש מוקנה, ובית הלל אומרים מסלק את עליה, אבל לא יטלטל הקליפין בידים, כרבי אין לנו. אין אנו סומכין על משנחינו כמות שהיא שנויה, אלא מוחלפת שיטתה וב"ש כר' יהודה התלושין ומיהו סחמן לאו למאכל בהמה קיימי אלא מוקצין הן לבהמה דמאכל לדס הן (שם קנה:), ואת הנבלה. שהתנכלה היום השמשות היתה לאדם, ואפ"ה עומדת לאדם,

ביצה לא האכל. בו ביום. בגמרא מפרש טעמא: שאור בכוית. משום דהני חלת מילי הוו מקולי בית שמאי ומחומרי בית

הלל גבי יו"ט תנא להו גבי הדדי. ובגמראים מפרש טעמייהו: בככותבת. ממרה: יחפור בדקר. פיל"א בלע"ז: ומודים שאם שחט כו'. ביומו ועוד דאמריגן (לקמן ל:) מותר שמן שבנר רבי יהודה אוסר והיינו

> נעוך מבעוד יום: שאפר כירה מוכן הוא. בגמראי בעי מאי קאמר: גמ' העומדת לאכילה. שאינה מוקלת: אוכלא דאפרת. אוכל שנפרד. וחבירו סבמנחות חבורי אוכלין כמאן דמפרתי דמו וכן בשחיטת חולין (דף עג.): ליח להו מוקלה. דדלמא כר׳ שמעון סבירא להו דאמר בפרק [כירה] (שבת דף מד.) מותר השמן שבנר ושבקערה אסור 6 (דברי רבי יהודה) ור"ש מתיר: קא סלקא דעתין. להכי פרכינן מאי טעמייהו דבית שתחי דקה סלקה דעתין דהפי׳ לר׳ שמעון דשרי במוקלה בנולד אסיר דאילו במוקצה סבירא ליה לא מקצי איניש מדעתיה מידי דחזי ליה אבל נולד לא הוה ידע דנהוי דעתיה עלויה: ומי אמר רב נחמן הכי. דבית הלל כר' יהודה: מגביהין. בשבת מעל השלחן עלמות שחינן רארין לאכילה וקליפי אגוזים ולא חיישינן למוקלה: ובים הלל אומרים. אין מטלטלין אותן בידים שמוקלה הן: אלא משלק העבלא. שיש תורת כלי עליה ומנערה: ואמר רב נחמן אנו אין לנו. בשיטת משנה זו לפי שמוחלפת שיטתה אלא כך שמעתי מרבותינו דבית שמאי כר' יהודה ומחמרי ובית הלל כרבי שמעון: מחסכין דלועין. תלושין לפני הבהמה ולא אמרינן טרחא דלאו לורך הוא: וחם הנבילה לפני הכלבים. וחע"פ שנתנבלה בשבת דבין השמשות לא היתה עומדת לאכילת כלבים אפילו הכי שרי דלית לן מוקנה גשגת. הלכך מגביהין מעל השלחן דמיירי בשבת מוקים לבית הלל דנימרו כר' שמעון כי היכי דלא תקשי הלכתא אהלכתא דקיימא לן הלכה כסתם משנה מו וקיימא [לון הלכה כבית הללם: אבל גבי יום טוב. דאשכתן

יהודה:

דמנו

כרבי

רבי

כדמפרש טעמא בגמ'ש) כשיש לו דקר

שנולדה ביום מוב בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים אלא תאכל בית שמאי אומרים ישאור בכזית וחמץ בככותבת ובית הלל אומרים יזה וזה בכזית יהשוחט חיה ועוף ביום מוב בית שמאי אומרים יחפור בדקר ויכסה יובית הלל אומרים ילא ישחום אלא אם כן היה לו עפר מוכן מבעוד יום ומודים שאם שחם שיחפור ויכסה שאפר כירה מוכן הוא: במאי עסקינן אילימא בתרנגולת העומדת לאכילה מאי מעמייהו דבית הלל אוכלא דאפרת הוא אלא בתרנגולת העומדת לגדל ביצים מאי פעמייהו דבית שמאי מוקצה היא ומאי קושיא דלמא בית שמאי לית להו מוקצה קא סלקא דעתין אפילו מאן רשרי במוקצה בנולד אסר מאי מעמייהו דבית שמאי אמר רב נחמן לעולם בתרנגולת העומרת לגדל ביצים יודאית ליה מוקצה אית ליה נולד ודלית ליה מוקצה לית ליה נולד בית שמאי כר' שמעון ובית הלל כר' יהודה ומי אמר רב נחמן הכי והתנן כית שמאי אומרים סימגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין ובית הלל אומרים מסלק את המבלא כולה ומנערה ואמר רב נחמן אנו אין לנו אלא בית שמאי כרבי יהודה ובית הלל כר"ש אמר לך רב נחמן גבי שבת יידסתם לן תנא כרבי שמעון דתנן "המחתכין את הדלועין לפני הבהמה יואת הנבלה לפני הכלכים מוקים לה לבית הלל כרכי שמעון אכל

ביצה שנולדה בי"ם כש"א תאכל וכה"א לא תאכל. ול"ת למלי לא תנא אוסרין ומתירין וכי תימא אוסרין משמע שאסור לעולם זה אינו דאמרינן לקמן (דף ו.) אפרוח שנולד בי"ט אסור והיינו

דוקא באותו יום ויש לומר דאי הוה תני אוסרין ומתירין הייתי אומר שמה שמתירין הבילה היינו לטלטל אבל באכילה אסורה והכי אמרינן (לקמן דף כד.) גבי נכרי אחד שהביא דגים לפני רבן גמליאל ואמר מותרים הם אלא שאין רצוני לקבל הימנו ומסיק מאי מותרים לטלטל אבל באכילה אסורים ואם תאמר לבית הלל דאמרי לא תאכל אבל לטלטל שרי והא קי"ל (לקמן ד.) דאף לטלטל אסור לכן פירש ר"י דנקט כי האי לישנא דסתם בילה לאכילה קיימא עוד יש לומר דנקט לבית שמאי תאכל משום דמשמע אכילה וטלטול דאין אכילה בלא טלטול ובית הלל אסרי אף בטלטול אלא אגב דנקטי ב"ש

תאכל נקטי אינהו לא תאכל: שאור בבוית. לא שייך הכא מידי אלא מייתי כאן חלת

מילי גבי יום טוב דבית הלל לחומרא וב"ש לקולא:

אוכלא דאפרת הוא. פירוש אוכל הנפרד מן האוכל הוא דהבילה שנולדה נפרדה היא מן התרנגולת ואי בעי שחיט לה ואכיל כל שבגוה: דלמא בית שמאי לית להו מוקצה. תימה במתני' קאמר בהדיא דבית שמאי אית להו מוקצה דקתני (לקמן דף י.) לא יטול אלא אם כן נענע מבעוד יום ויש לומר דמוקלה דבעלי חיים חמיר טפי ומוקלה ביותר והתם הוא דאית ליה מוקלה כדחזינא ר"ש דאע"ג דלית ליה מוקנה אית ליה (שבת דף מה.) גבי גרוגרת ולמוקים דאתקלאי טפי: כאן השרי מאן דשרי מוקצה כנולד אסיר. דלח מהלי איניש מאי דחזי ליה אבל בנולד לא הוה ידע מאתמול וחימה דהא רבי שמעון דשרי במוקלה שרי בנולד

כדאמרינן בשבת (דף כט.) רבי יהודה אומר אין מסיקין בעברי כלים ור"ש מתיר אע"ג דהוי נולד וי"ל דלא

דמי דהאי נולד דהכא הוי נולד טפי שמתחילה לא היה בעולם אבל התם הכלי היה בעולם רק שנשבר וכן משמע נמי בעירובין ודף מה: ושם) מיא בעיבא מיבלע בליעי ופריך כל שכן דהוי כולד ואסור ומאי פריך ודלמא ההוא כר' שמעון דהא רבי שמעון מחיר בנולד אלא ודאי היינו טעמא כדפרישית דכיון דבליעי לא היו כלל בעולם ואפי׳ ר' שמעון מודה דהאי נולד אסור:

מגביהין מעל השלחן עצמות וקליפין. פ"ה אע"ג דאין ראוין לא למאכל אדם ולא למאכל בהמה ולא נהירא דהא איכא בסיפא ושער של אפונין ושער של עדשים מפני שהן ראוין למאכל בהמה לכך נ"ל שהם ראוים למאכל בהמה כגון עלמות רכים וקליפי תפומים ונית הלל סברי כיון דלא חזי למאכל אדם לא ₪: ובית הדד אומרים מסדק את השבדא ומנעדה. תימה והלא היא בסים לדבר האסור דהא לא שכח הואיל והניחם שם מדעתו ויש לומר דלפירוש רבינו מם ניחא דפירש במסכח שבחש דלא הרי בסיס לדבר האסור אלא כשדעתו להניחם שם כל היום אי נמי כיון דהוו שם אוכלין הוה ליה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר ושרי כדמוכח פרק נוטל (שם דף קמב.) ועוד דאין זה מניח בכוונה דהא אינו חושש היכן יפלו: דתנן מחתבין את הדדועין דפני הבהמה ואת בוי. וא"ח היכי דמי אי בדלועין שהיו מחוברין בין השמשות בהא ודאי מודה ר' שמעון גזרה שתא יעלה ויחלוש וי"ל דמיירי בתלושין וסלקא דעתך דאסור דמשוה להו אוכלין לפי שהן קשין והחתוך מרכך אותם: ואת הנבדה בו'. אנו לריכין לפרש שנתנבלה בשבת ומכל מקום תני להו בהדי הדדי דאע"ג דבדלועין לא הוי טעמא משום מוקלה כמו בנבלה משום דבשניהם שייך לשון מחתכין:

133

לאוין עה טוש"ע א"ח סי מקיג סעיף א: חמץ ומלה הלכה ב

עין משפט

גר מצוה

א א מיי׳ פ״ח מהלכום

ב ב מיי׳ פ״ה מהלכות טוש"ע א"ח סי' חמב מעיף ז: ג ג מיי׳ פ״ג מהלכות י״ט

הלי א סמג לארן עה טוש"ע א"ח סי תנח סעיף ד ד מיי׳ פכ"ו מהלכות

שבת הלכה טו סמג לחוין סה טוש"ע א"ח סי שח סעיף כו: ה ה מיי׳ פכ"ל מהלי שבת הלכה יח שמג

שם טוש"ע ח"ח סי׳ שכד :סעיף ו ו ו מיי׳ שם טוש״ע שם כעיף ו:

רבינו חננאל

אתחיל מסכָת ביצה

בעורת גדול העיצה.

ביצה שנולדה ביום טוב.

ובית הלל אומרים לא

תאכל. אוכלא דאיפרת

[הוא]. פירוש כגון אוכל

שנפרד אבר מאבר.

מוקצה. [פיר׳] כל דבר

שאינו מוכן נקרא מוקצה.

גולד. פירוש כל דבר שלא

היום נקרא נולד. אוקמה

רב נחמן למתני׳ בתרנגולת

העומדת לגדל ביצים.

וב"ש כר' שמעוז דלית

ליה מוקצה, וב"ה כר׳

יהודה דאית ליה מוקצה.

ואקשינן ומי אמר רב

נחמן ב"ש כר' שמעון

וב״ה כר׳ יהודה, והא

דתנן בפרק נוטל אדם

את בגו, ב"ה אומרים

מגביהין מעל השלחן

עצמות וקליפין ובש"א

מסלק את הטבלא כו׳.

[נ"א: ומנערה. ואמר רב

נחמן אנו אין לנו אלא

בית שמאי כר׳ יהודה

ובית הלל כר׳ שמעון]

ופרקינן בתר סתמא אזלינן, בשבת דסתם לן

ליה מוקצה, וקי"ל כוותיה

דהילכתא כסתמא (נ"א:

דהאי סתמאן, אוקימנא

לב״ה כוותיה, משום

דקיי"ל הילכתא כסתם [משנה], כי היכי דלא

תקשי הילכתא אהילכתא.

איפכא שמעינז

גבי יום מוב שדסתם לן תנא כרבי יהודה

דתנן מאין מבקעין עצים מן הקורות ולא

מז הקורה שנשברה ביום מוב מוקים לה

לב"ה כרבי יהודה מכדי מאן סתמיה למתני'

רבי מאי שנא בשבת דסתם לן כר' שמעון

ומאי שנא ביו"מ דסתם לן כר' יהודה אמרי

ם שבת דחמירא ולא אתי לזלזולי בה פתם בי

לן כרבי שמעון דמיקל יום מוב דקיל ואתי

לזלזולי ביה סתם לן כרבי יהודה דמחמיר

במאי אוקימתא בתרנגולת העומדת לגדל

ביצים ומשום מוקצה אי הכי אדמפלגי בביצה

לפלגו בתרנגולת להודיעך כחן דב"ש

דבנולד שרי ולפלוגי בתרנגולת להודיעד

כחז דבית הלל דבמוקצה אסרי וכ"ת ייכח

דהתירא עדיף ונפלוג בתרוייהו תרנגולת

העומרת לגדל ביצים היא וביצתה ב"ש

אומרים תאכל וב"ה אומרים לא תאכל אלא

אמר רבה לעולם בתרנגולת העומדת לאכילה

יוביום מוב שחל להיות אחר השבת עסקינן 3

ומשום הכנה וקסבר רבה כל ביצה דמתילדא

האידנא מאתמול גמרה לה פורבה למעמיה

דאמר רבה מאי דכתיב יוהיה ביום הששי

והכינו את אשר יביאו חול מכין לשבת

וחול מכין ליום טוב דואין יו"ט מכין לשבת

ואין שבת מכינה ליום טוב א"ל אביי אלא

מעתה יו"ם בעלמא תשתרי הגזרה משום

יו"ט אחר השבת שבת דעלמא תשתרי

גזרה משום שבת אחר יום טוב ומי גזרינן

והא תניא יהשוחם את התרנגולת ומצא

בה ביצים גמורות מותרות לאכלן ביום

מוב ואם איתא ליגזר משום הגך דמתילדן

ביומיהן א"ל ביצים גמורות ובמעי אמן מילתא

דלא שכיחא היא "ומילתא דלא שכיחא לא

גזרו בה רבנן רב יוסף אמר גזרה יימשום פירות

ד"ה ונפחתו. ב) שבת הנו.

לקמן לא., ג) ולקמן לה:],

במום' ד"ה אמר רבהן.

ו) לקמן ו: ותוספת' פ"אז,

ן) ועירובין סג: וס"כן, ת) (שם לע:), עו ושמות

טון, י) [לקמן ג.ן, כ) [ויקרא

ית). ל) וטייו דתום' יבתוח

מב: ד"ה סתסן, מ) ונ"ל

ביו"טן, כ) ועי" בתוס" עירובין עב: ד"ה כח

להתיכח). כ) ופסחים מו:1.

ע) ולשין מיותרן, ב) וועי׳

מוספות עירובין לח: ד"ה

יאין ופסחים קטו. ד"ה מהן,

ד) וברכות ה) עירובין לח: ווע"ם ל א מיי׳ פ״ב מהלכות יו"ט הלכה יב סמג לארו עה טוש"ע א"ח סי

ת מיים מים מם כלי יו סמג שם טוש"ע א"ח

מי תלה מעיף ד: ב ד מיי שם הלי יט סמג שם טוש"ע א"ח סי' מקג סעיף א וסי' תקיג סעיף ה וסי' חקכו :ה סעיף

ה מיי׳ שם טוש"ע א"ח מי׳ מקיג סעיף א: ר מיי׳ שם טוש״ע ח״ח מי׳ שכב סעיף א ב: ב ז מיי׳ פכ״ח מהלכות שבת הלי ז סמג לאוין

מה טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל ואקשינן נמי אהא, [ו]מאי דרכי שסתם המשנה, רסתם לן ביו"ט חילוף מה שסתם לנו ופרקינן יו"ט קיל להו לבני אדם, דהא אופיז ומכשליז כו ועושיו בו כל צרכי אוכל נפש ונ"א: דהא אופיו ומבשלין וכל צורך אוכל נפש עושין ביום טוב], ואי שרית להו מוקצה אתו לזלזולי ביה, לפיכך החמיר וסתם לן לחומרא, אבל שבת דתמיר להו. בגון חתיכת דילועין לפני בהמה. וכגוז נבלה לפני זכלכים וכיוצא בהן, א אתו לזלזולי בה. משום הכי לא (איתמר) אחמר] בה אלא שנאה מהלכה המסורה בידמ. אקשינן על רב נחמן, מאי אוקימתא למתניי: :תרנגולת העומדת לגדל יצים ומשום מוקצה, דמפלגי בביצה, נפלגי תרנגולת גופה. דהיא יתה מוכנת מאתמול יצים. אלא אמר רבה יעולם בתרנגולת העומדת יחל [להיות] אחר השכת נסקינן, ומשום הכנה. דאידנא מאתמול גמרה יה, ורבה לטעמיה דאמר יניאו. זנ״א: דאמר רכה וייה ביום הששי והכינון היל מכין לשבת, וחול מכין ליו"ט, ואין שכת כנין לשבת. אי הכי יוט לחודיה תשתרי, ר: יוסף אמר גזירה כיצה שנולדה ביו"ט משום פירות שנשרו מי האילן ביום טוב. ש.ולדה ביום טוב יאמר הוואה כשם שהביצה

מותרת, כך פירות שנשרו מן האילן מותרין. א"ל

אביי ופירות שנשרו מן

הצילן משום מאי אסורין,

גבי שבת רסתם לן תנא כרבי שמעון. לותיתה והא הוי סתס ואח"כ מחלוקת דהא פליג ר' יהודה במתניחין ואמר אם לא נתנבלה בערב שבת אסור ואין הלכה כסתם דכי האי גונא חשיב סתם ואח"כ מחלוקת בפרק יש נוחלין (ב"ב דף קכב: ושם) גבי מלתיה

דרבי יותנן בן ברוקה דפריך סתם ואחר כך מחלוקת היא וי"ל דהתם סמיך אועוד מאי אלא דפריך בתר הכי וכן פירש שם בקונטרם אבל לעולם מהני הסתם להיות רבים והוי רבים רבי שמעון והוי יחיד רבי יהודה ° והלכתא כרבים כת"ק דהיינו רבי שמעון וא"ת גבי שבת נמי סחס לן כרבי יהודה כי האי דתנן (שבת דף מד.) מטלטלין נר חדש אבל לא ישן ור׳ שמעון מתיר והואיל ואוסר מוקלה מחמת מיאוס כל שכן מחמת איסור דהכי אמרינן התם וי"ל דהאי סתמא עדיפא הואיל ונשנית משנה בסתם לבסוף פרק מי שהחשיך (שם דף קנו: ושם):

מוקים לב"ח כר"ש. וקשה דמחי אולמיה דהאי סתמא מהאי סתמא וי"ל דבעדיות לא תני לה מקולי ב"ש וחומרי ב"ה:

אין מבקעין עצים לא מן הקורות ובו'. לא מייתי מרישא דאין מבקעין קורות דהא מיירי בקואר של קורות דהוי מוקלה מחמת חסרון כים ובהא כ"ע מודו אפי' ר' שמעון אלא מייתי מסיפא דלא מן הקורה שנשתברה וא"ת והא ר' שמעון אינו מתיר אלא ביושב ומלפה (לקתן ל:) וי"ל דה"נ הואיל ונשתברה מובשבת מסתמא היתה רעועה מאתמול והוי כיושב ומלפה מתי תשבר קורתו ומהיה ראויה להפקה:

וכ"ת כח דהתירא עדיף. פי׳ הקונט׳ לכך כח דהתירא עדיף כשחדם מתיר סומך על שמועתו ולריך להביא ראיה לדבריו אבל איסורא אדם יכול להחמיר עליו בלא טעס: ונפלוג בתרוייהו. תימה ובכל מקום דקאמר כח דהיתרא עדיף לפרוך הכי טוי"ל דהכי פריך ונפלוג בתרוייהו שלא יאריך משום כך ויאמר היא ובילחה אבל בעלמא

לא שייך: והיה ביום חששי וגו'. פרש"י וע"כ בא לאשמועין דאפילו הכנה בידי שמים (ג) בילה אסורה דאי משום הכנה בידי אדם כלומר שיאפו ויבשלו מבעוד יום הא בהדיא כחיב את אשר תאפו אפו אלא הזמנה בפה קאמר ואין י"ט מכין לשבת כו' ואין שבת מכין לי"ט מכ"ש דכיון דחין י"ט מכין לשבת כ"ש דחין שבת מכין לי"ט והקשה רש"י אם כן בילה שנולדה באחד בשבת או לאחר י"ט תחסר מכ"ש דשבת וי"ט לא מכינין אהדדי כ"ש דלא מכינין אחול ותירן דלגבי סעודת חול לא לריך הכנה דאין סעודת חול חשובה אך תימה הואיל והכנה דאורייתא היאך אופין ומבשלין מי"ט לשבת וכ"ת ע"י ערובי תבשילין וכי אתי תקנתא דרבנן וליעקר הכנה דאורייתא ונראה ליישב דרבה גופיה אזיל לטעמיה סדאים ליה הואיל ואי מקלעי אורחין חזי ליה השתא נמי חזי ליה ואפילו לדידן ניחא דכל דבר אפוי ומבושל לא שייך ביה הכנה שאינו מחוסר רק תקון בעלמה דמעיקרה הוה חזי ליה רק גבי בילה שהוה דבר חדש שלא היתה בעולם ולא היתה ראויה כלל מעיקרא ש(ולאפות ולבשל תקוני מלחא בעלמא) חימה דכאן משמע שהמן לא היה יורד בי"ט כדפי רש"י הששי הראוי להכנה וזהו בחול והא אמר

ויברך ויקדש ברכו במן וקדשו במן שבשבת לא היה יורד מן אבל בי"ט היה יורד וי"ל דמדרשים חלוקין כדאיתא במדרש (מכילתא פי בשלח) שבת לא יהיה (שמות מו) לרבות יום הכפורים לא יהיה בו לרבות י"ט שלא היה יורד בהן מן ועי"ל דאפי׳ היה יורד בי"ט מ"מ בי"ט שחל להיות בע"ש לא היה יורד מדכתיב קרא בו ביום הששי ולא כחיב ששי משמע הששי המיוחד שהוא ראוי להכנה ולא בששי שהוא, יישטש: בגדר משום הגך דמתידרן ביומיהן. ואין זה גזרה לגורה דמותר לאוכלן בי"ע משמע אפילו ביום טוב דלאחר השבת: מלתא רדא שביחא היא. וקשה דלמא אם לא שחטה היתה נולדת היום ואם כן מאממול גמרה לה ומאסר בלא גורה מספק וי"ל דמאחר דלא נולדה ע"י כך לא חשיב גמר ובירושלמי פליג בהא:

דמכן אין מכקטין עלים. בי"ט לא מן הקורות הסדורות זו על גב זו בקרקע ועומדות לבנין: ולא מן הקורה שנשברה בי"ע. ואע"פ שעומדת מעכשיו להיסק הואיל ובין השמשות לאו להכי קיימא כיון דחתקנאי לבין השמשות אתקנאי לכולי יומא. אלמא אית לן מוקנה

ביום טוב הלכך מוקי רב נחמן למתני׳ דאיירי ביום טוב ובית הלל כר' יהודה ובעומדת לגדל בילים ומשום מוהלה: מחן מתם לן למתני' ר'. הוח סדר המשנה וכשראה דברי חכם וישרו בעיניו שנאן סתם ולא הזכיר שם אומרו עליהן כדי שלא יהו שנויין מפי יחיד ונרחין כחילו נשנו מפי המרובים ויעשו כמותן: ולא אתי לולוולי בה. אי מקילין בה חדא קולא לא אתי לאקולי בה טפי: דהתירא עדיף ליה. טוב לו להשמיענו כח דברי המתיר שהוא סומך על שמועתו ואינו ירא להתיר אבל כח האוסרין אינה ראיה שהכל יכולין להחמיר ואפילו בדבר המותר: ומשום הכנה. (6) דאסרי לה ב"ה כדמפרש ואזיל: דכל בינה דמתילדה ההידנה מהתמול גמרה לה. ואף על גב דבידי שמים הוא אסור דבעינן כל סעודות שבת וסעודות יום טוב שיהו מזומנות ומוכנות מבעוד יום של חול: ורבה. דאסר בהכנה שאינה בידים ממש: לטעמיה דחמר רבה. בפסחים (דף מו:) ויליף מהכא דמוקלה דאורייתא: והכינו. והזמינו כגון מכאן אני אוכל למחר דאי משום הכנה בידים ולומר שיאפו ויבשלו מבעוד יום בהדיא כתיב את אשר תאפו אפוש אלא הזמנה בפה החמר וכתיב ביום הששי וסתם ששי חול הוא ואחשבה רחמנא לסעודת שבת שיזמיננה מבעוד יום ובחול: ואין יום טוב מכין לשבת. ויום טוב נמי קרוי שבת ובעיא סעודתו הזמנה והומנתה בחול. אבל סעודת חול לא חשיבא ולא שייכא בה הזמנה הלכך באחד בשבת בעלמא לית לן למיסר בילה שנולדה ביה משום דאתכן בידי שמים דקעודת חול לא אלרכה רחמנא

הנושרין א"ל אביי יפירות הנושרין מעמא מאי זמון מבעוד יום דלא שייך בה גזרה מוקנה: יום טוב בעלמה. שחינו אחר שבת: שבת דעלמה. שאינו אחר יום טוב: תשתרי. לגמוע בילה חיה שנולדה בו: ומי גורינן. ומי אחמור רבנן בבילה למגזר התירת משום איסורת: [והתנית וכו"]. וא"ת הויא לה גורה לגורה דהנך דמחילדין ביומיהם נמי אינן אסורות אלא משום גזרה דיום טוב אחר השבת תריץ הא מני לאוקומי ביום טוב אחר השבת דהשתא איכא למיגזר אטו הנך דמתילדין ביומיהם ואשמועינן הך מתני׳ דאפי׳ בי"ט אחר השבת מותרות הואיל ואינם נולדות ומשום הנך דמתילדן ליכא למגזר דמילתא דלא שכיחא הוא בשם רבינו. והא דאמרינן בכולי הש"ס" שאין גוזרין גורה לגורה מהאי קרא נפקא ושמרתם את משמרתי?) עשו משמרת כלומר גזרה למשמרתי לחורתי ולא משמרת למשמרת שלא יעשו גורה לגורה: ואין י"ע מכין לחברו לא גרסינן במלתיה דרבה דהא קרא קא דריש ושני ימים רלופים בתורה לא אשכחן דמספיקא עבדינן להו: רב יוסף אמר. טעמא דבילה בחרנגולת העומדת לאכילה וכדאוקימנא ובית הלל דאסרי משום פירות הנושרין מן האילן בשבת. וקא סלקא דעתך השתא גורה היא משום פירות הנושרין דלא נכלינהו דהא נמי לפירות הנושרין מן האילן דמיא שאף זו פרי הנושר:

תורה אור השלם ו. והיה ביום הששי והרינו את אשר יריאו והיה משנה על אשר לקטו יום יום: שמוה טז ה

הגהות הב"ח רש"ר ד"ה ומשום (6) הכנה חוא דאסרי: (ב) תום' ד"ה והיה וכו'

בידי שמים דהיינו בילה:

גליון הש"ם גמ' ובי"מ לאחר שבת למשום טםסינו. סיינו גזירה אטו י"ט אחר שנת. רשב"א בשבת דף קמט ע"ח ד"ה הכח במרחה של מתכת: תום' ר"ה גבי שכת וכו' והלכתא כרבים. עיין יבמות דף מכ ע"ב תום׳ ד"ה סתם ודף (מו) [מד] ע"ל חוס' ד"ה

מוסף רש"י אין מבקעין עצים מן החורות המוחלות וסדורית לננין, ולא מן הקורה. שנשברה ומהשתא להסקה קיימא

השמשות לא איתכן להכי מבת קוד.

ויתלוש